

4.

tanegység

Őszművész

2x45 perces összevont komplex szövegfeldolgozó és rajzóra (magyar, dráma, vizuális kultúra)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Bertóti Johanna:

A fodrász

Finy Petra: *Az Őszkirály*

Kiss Benedek:

Az ősz dala

Nyulász Péter:

FestőművŐSZ

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Játékra, csoportmunkára alkalmas helyszín

(Rajzlap/írólap, füzet, rajz- és íróeszköz)

Festéshez szükséges eszközök, alátétpapír, próbapapír, rajzlap

Megfelelő mennyiségű, különböző méretű és formájú falevél

Internet, projektor, hangfal

Őszi hangulat megidézése a színek, színkapcsolatok észlelésével és képi megjelenítésével.

Áttekintő vázlat

4.1 Színjátékok	15 perc
4.1a Színérintő	5 perc
4.1b Szín párok	5 perc
4.1c Színszobrok	5 perc
4.2 Festő ősz	15 perc
4.3 Őszműhely – levélnyomda	60perc
4.3a Kísérletezés	15 perc
4.3b Színkompozíció	30 perc
4.3c Kiállítás, értékelés	15 perc
Összesen: két összevont tanóra	90 perc

A levélnyomathoz szükséges levelek előzetes gyűjtése. (Száraz és préselt levél most kevésbé használható.) Felkészülés a festéshez, játékhoz, teremrendezés.

FELADATOK LEÍRÁSA

4.1 Színjátékok

15
perc

4.1a Színérintő

Mindenki érintsen meg valamit vagy valakit, amin/akin a hallott színt látja! A pedagógus véletlenszerűen sorolja a színeket, előbb az alap- és kiegészítő színek közül (sárga, zöld, piros stb.), aztán a ritkább színek és árnyalatok közül (bíbor, türkiz, sárgászöld, gesztenyebarna stb.)!

5
perc

4.1b Szín párok

Alkossatok párokat valamilyen szín alapján: a pár mindkét tagjának ruháján legyen rajta a választott szín! Csak olyan szín érvényes, ami szemmel jól látható. (Ami el van takarva, az most nem számít.)

5
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Színek és kapcsolatok felismerése, színkapcsolatok alkotása.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Színészlelés és színkeresés
Kooperáció párban, csoportban

JEGYZETEIM

4.1c Színszobrok

5
perc

A szín párok keressenek rokon szín párokat, és álljon össze egy-egy szín-csoport! Kisebb-nagyobb csoportok alakulnak, lesz sárga, piros, barna stb. Az egymáshoz közel eső árnyalatokat a pedagógus terelje egy csoportba, például lila és bíbor lehet együtt.

A szín csoportok alkossanak egy-egy közös színszobrot! Olyan tárgyat, élőlényt, természeti jelenséget stb. jelenítsenek meg szoborként, amire az adott szín jellemző! Például a piros csoport tűznyelvek szobrát, a kék csoport vízhullámokat, a zöld csoport egy sáska szobrát jelenítheti meg.

Vedd figyelembe!

A játékok helyigényesek, mozgással járnak, amihez szükség esetén rendezzük át a termet, vagy kezdjük az órát (akár a szünetben) az udvaron!

A játékok egymásra épülnek, és előkészítik a szövegekkel való foglalkozást. A következő feladat csoportjait a szín csoportokból alakíthatjuk ki.

4.2 Festő ős

15
perc

A gyerekek négy csoportot alkotnak, és elhúzódnak a terem négy sarkába. Kapnak egy-egy verset, amit elolvasnak, és válaszolnak a következő kérdésekre: Milyen szín/színek szerepel/nek a versben? (Ahol nincs megnevezve: Milyen színeket képzeltek oda?)

A vers szerint hogy kerülnek oda a színek?

Ki az, mi az, aki/ami a színeket adja? Hogyan teszi ezt?

A négy vers:

Bertóti Johanna: A fodrász

Finy Petra: Az Őszkirály

Kiss Benedek: Az ős dala

Nyulász Péter: FestőműVŐSZ

Végül a csoportok egy-egy képviselője számoljon be, válaszoljon a kérdésekre!

Variáció

Bátran „hagyjuk magukra” a gyerekeket a verssel! Ha még túl kicsinek tartjuk őket a csoportban végzett önálló munkához, akkor erősítsük meg a feladatot konkrét tevékenykedtetéssel!

Csoportmunkában készítsenek a saját versük alapján őszi színekatalógust! Válasszák ki az adott versben szereplő színeket egy 24 színű filctoll- vagy színesceruza-készletből, és készítsék el az adott szín mintalapját!

– A színesceruzával satírozzanak egy árnyalati skálát!

– Írják ki, hol vannak a színek, és honnan származnak!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Költői művekben a színek szimbolikájának felismerése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Értő versolvasás, megbeszélés csoportmunkában (Színekatalógus készítése)

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Rajzlap, rajzeszköz

JEGYZETEIM

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Színek és formák kapcsolatának felismerése, alkotó használata, képalakítás, színkompozíció. Egymás munkáinak megfigyelése, értékelése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Kísérletezés a színekkel, formákkal
Képkalkotás: őszi színkompozíció
Kiállítás-rendezés, véleményalkotás

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Festéshez szükséges eszközök, alátétpapír, próbalap, rajzlap
Megfelelő mennyiségű, különböző méretű és formájú falevél

4.3 Őszműhely – levélnyomda

60
perc

4.3a Kísérletezés

15
perc

Egy-egy asztaltársaságot alkotva továbbra is kis csoportokban dolgoznak a gyerekek. Az asztalra pakoljuk ki a festéshez szükséges eszközöket, alátétpapírt, valamint sok, különböző formájú és méretű falevelet! A leveleket most nyomdaként fogjuk használni.

Az Ősz először csak kísérletezik: őszi színekkel (akár többfélével is egyszerre) fessétek be a levél egyik oldalát, és nyomjátok rá a próbalapra! Többször megismételve egyre halványabb rajzolatot kaptok. A levél színe és fonákja is különböző nyomatot ad. Először csak próbálkozzatok, kísérletezzetek!

4.3b Színkompozíció

30
perc

Mindenki készítson egy színkompozíciót a levélnyomatokkal Őszfestő, Őszfodrász vagy Őszkirály módján! A nyomatokat egyéb festett vonalakkal, foltokkal, formákkal is ki lehet egészíteni. Végül adjatok címet is a képnek (nem kell rápingálni, elég egy cédulára írni)!

Variáció

Az alkotáshoz háttérzeneként szólhat halkán Vivaldi *Négy évszak* című művének Ősz tétéle.

4.3c Kiállítás

15
perc

Rendezzettek a képekből kiállítást, és nézzétek meg egymás munkáit:

- Kinek, melyik tetszik a legjobban?
- Milyen címet adna a választott képnek, és miért?
- A kép festője hogyan nevezte el?

JEGYZETEIM